

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, POLÍTICA SOCIAL E DEPORTE

- 2** *Resolución do 19 de decembro de 2008, da Presidencia do Consello Superior de Deportes, pola que se aproba a lista de substancias e métodos prohibidos no deporte.*

O artigo 12 da Lei orgánica 7/2006, do 21 de novembro, de protección da saúde e de loita contra a dopaxe no deporte, establece a obriga do Consello Superior de Deportes de publicar no Boletín Oficial del Estado, mediante resolución da súa Presidencia, a lista de substancias e métodos prohibidos no deporte cando se introduzan cambios nesta. Así mesmo, o citado artigo prevé que a devandita publicación se realizará no marco dos compromisos e obrigas internacionais asumidos por España e, en particular, no marco da Convención Antidopaxe da UNESCO.

De acordo co procedemento específico do artigo 34 da Convención Internacional contra a Dopaxe no Deporte, feito en París o 18 de novembro de 2005 (publicado no Boletín Oficial del Estado do 16 de febreiro de 2007), a Conferencia das Partes da Convención aprobou a modificación ao anexo I, a lista de substancias e métodos prohibidos no deporte.

En consecuencia, e co fin de adecuar a anterior lista de substancias e métodos prohibidos no deporte, aprobada pola Resolución do 28 de decembro de 2008, da Presidencia do Consello Superior de Deportes, á lista adoptada na Convención Internacional contra a Dopaxe no Deporte da UNESCO, este Consello Superior de Deportes resolve aprobar a lista de substancias e métodos prohibidos no deporte, contida nos anexos desta resolución.

Esta resolución será de aplicación aos procedementos de control de dopaxe no deporte que se realicen nas competicións oficiais de ámbito estatal ou, fóra delas, aos deportistas con licenza para participar nas devanditas competicións.

A anterior lista aprobada pola Resolución do 28 de decembro de 2008, da Presidencia do Consello Superior de Deportes, queda derrogada.

Os anexos IV e V da Resolución do 21 de decembro de 2006, da Presidencia do Consello Superior de Deportes, pola que se aproba a lista de substancias e métodos prohibidos no deporte, relativos á lista de substancias e métodos prohibidos en animais, galgos e competicións hípcas respectivamente, permanecen en vigor, en virtude do disposto na disposición adicional primeira da Lei orgánica 7/2006, do 21 de novembro, de protección da saúde e de loita contra a dopaxe no deporte. O anexo VI da citada resolución queda derrogado.

Madrid, 19 de decembro de 2008.-O secretario de Estado-presidente do Consello Superior de Deportes, Jaime Lissavetzky Díez.

ANEXO I

O CÓDIGO MUNDIAL ANTIDOPAXE

A lista de substancias e métodos prohibidos 2009 Estándar internacional

(Esta lista entrará en vigor o 1 de xaneiro de 2009)

O uso de calquera fármaco débese limitar a indicacións con xustificación médica.
Todas as substancias prohibidas serán consideradas substancias específicas, agás as substancias das categorías S1, S2, S4.4 e S6.a e os métodos prohibidos M1, M2 e M3.

Substancias e métodos prohibidos (en e fóra de competición)

Substancias prohibidas:

S1. Axentes anabolizantes. Prohíbense os axentes anabolizantes.

S1.1. Esteroides anabolizantes androxénicos (EAA): a) EAA exógenos*, entre eles:

1-androstendiol (androst-5 α -1-en-3 β ,17 β -diol); 1-androstendiona(5 α -androst-1-en-3,17-diona); bolandiol (19- norandrostendiol); bolasterona; boldenona; boldiona (androsta-1,4-dieno-3,17-diona); calusterona; clostebol; danazol (17 α -etinil-17 β -hidroxiandrost-4-eno[2,3-d] isoxazol); dehidroclorometiltestosterona (4-cloro-17 β -hidroxi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-ona); desoximetiltestosterona (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -ol); drostanolona; estanozolol; estenbolona; etilestrenol (19-nor-17 α -pregna-4-en-17-ol); fluoximesterona; formebolona; furazabol (17 β hidroxi-17 α -metil-5 α -androstano[2,3-c]-furazan); xestrinona; 4-hidroxitestosterona (4,17 β -dihidroxiandrost- 4-en-3-ona); mestanolona; mesterolona; metandienona (17 β -hidroxi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-ona); metandriol; metasterona (2 α , 17 α -dimetil-5 α -androstan-3-ona-17 β -ol); metenolona; metildienolona (17 β hidroxi- -17 α -metilestra-4,9-dien-3-ona); metil-1-testosterona (17 β -hidroxi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-ona); metilnortestosterona (17 β -hidroxi-17 α -metilestr-4-en-3-ona); metiltrienolona (17 β -hidroxi-17 α -metilestra-4,9,11--trien-3-ona); metiltestosterona; mibolerona; nandrolona; 19-norandrostendiona(ester-4-en-3,17-diona); norboletona; norclotestebol; noretandrolona; oxabolona; oxandrolona; oximesterona; oximetolona; prostanazol (17 β -hidroxi-5 α -androstano[3,2-c]pirazol); quinbolona; 1-testosterona (17 β -hidroxi-5 α -androst-1-en-3-ona); tetrahidroxestrinona (18 α -homo-pregna-4,9,11-trien-17 β -ol-3-ona); trenbolona e outras substancias con estrutura química ou efectos biolóxicos similares.

b) EAA endóxenos**:

Androstendiol (androst-5-en-3 β ,17 β -diol); androstendiona (androst-4-en-3,17-diona); dihidrotestosterona(17 β -hidroxi-5 α -androstan-3-ona); prasterona (dehidroepiandrosterona, DHEA); testosterona e os seguintes metabolitos e isómeros: 5 α -androstan-3 α ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 α ,17 β -diol; 5 α -androstan-3 β ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 β ,17 β -diol; androst-4-en-3 α ,17 α -diol; androst-4-en-3 α ,17 β -diol; androst-4-en-3 β ,17 α -diol; andros-5-en-3 α ,17 α -diol; androst-5-en-3 α ,17 β -diol; androst-5-en-3 β ,17 α -diol; 4-androstendiol (androst-4-en-3 β ,17 β -diol); 5-androstendiona (androst-5-en-3,17-diona); epidihidrotestosterona; epitestosterona; 3 α -hidroxi-5 α -androstan-17-ona; 3 β -hidroxi-5 α -androstan-17-ona; 19-norandrosterona; 19-noreticolanolona.

No caso dun esteroide anabolizante androxénico que se poida producir de forma endóxena, considerarase que unha mostra contén a devandita substancia prohibida e informárase dun resultado analítico adverso se a concentración da devandita substancia prohibida ou dos seus metabolitos ou marcadores e/ou calquera outro índice ou índices relevantes na mostra do deportista se desvía tanto do rango de valores que se atopan habitualmente no organismo humano que é improbable que corresponda a unha produción endóxena normal. Non se considerará que unha mostra conteña unha substancia prohibida en ningún caso en que un deportista demostre que a concentración da substancia prohibida ou dos seus metabolitos ou marcadores e/ou o índice ou índices relevantes na mostra do deportista se pode atribuír a unha condición fisiolóxica ou patolóxica.

En todos os casos, e con calquera concentración, considerará que a mostra do deportista contén unha substancia prohibida e o laboratorio informará dun resultado analítico adverso se o laboratorio, baseándose en calquera método analítico fiable (p. ex., IRMS), pode demostrar que a substancia prohibida é de orixe exóxena. No devandito caso, non será necesario continuar investigando.

Se se informa dun valor no rango de niveis que se atopan habitualmente no organismo humano e o método analítico fiable (p. ex., IRMS) non determinou a orixe exóxena da substancia, pero existen indicios serios, tales como unha comparación con perfís endóxenos de esteroides de referencia, do posible uso dunha substancia prohibida, ou cando un laboratorio informe dun índice T/E maior de catro (4) a un (1) e un método analítico fiable

(p. ex., IRMS) non determinase a orixe exóxena da substancia, a organización antidopaxe competente investigará máis a fondo revisando os resultados dos controis anteriores ou realizando controis posteriores.

Cando se precise unha investigación máis a fondo, o laboratorio comunicará o resultado como anómalo e non como adverso. Se un laboratorio comunica, utilizando un método analítico fiable adicional (p. ex., IRMS), que a substancia prohibida é de orixe exóxena, non será necesario continuar investigando e considerarase que contén a devandita substancia prohibida. Cando non se aplique un método analítico fiable adicional (p. ex., IRMS) e non estean dispoñibles un mínimo de tres resultados de controis anteriores, a organización antidopaxe competente establecerá un perfil lonxitudinal do deportista facendo tres controis sen aviso previo nun prazo de tres meses. O resultado que suscitase este estudo lonxitudinal considerarase anómalo. Se o perfil lonxitudinal do deportista establecido cos controis posteriores non é fisioloxicamente normal, o resultado considerarase daquela un resultado analítico adverso.

En casos individuais excepcionais, a boldenona de orixe endóxena pódese atopar regularmente na urina a niveis moi baixos de nanogramos por mililitro (ng/ml). Se o laboratorio informa de tal concentración baixa de boldenona e calquera método analítico fiable aplicado (p. ex., IRMS) non determinou a orixe exóxena da substancia, pódese investigar máis a fondo realizando controis posteriores.

Polo que respecta á 19-norandrosterona, considérase que un resultado analítico adverso do que informase un laboratorio constitúe proba científica e válida da orixe exóxena da substancia prohibida. Nese caso, non será necesario continuar investigando.

No suposto de que un deportista non coopere nas investigacións, considerarase que contén unha substancia prohibida.

S1.2. Outros axentes anabolizantes, que inclúen pero non se limitan a:

Clenbuterol, moduladores receptores de estróxenos selectivos (MRES), tibolona, zeranol, zilpaterol.

Para os efectos desta sección:

*«Exóxeno» refírese a unha substancia que, polo común, o corpo non pode producir de forma natural.

**«Endóxeno» refírese a unha substancia que o corpo pode producir de forma natural.

S2. Hormonas e substancias afíns.

Están prohibidas as seguintes substancias e os seus factores de liberación:

1. Axentes estimulantes da eritropoese (p.ex., eritropoetina (EPO) darbopoetina (dEPO), hematide;
2. Hormona de crecemento (hGH), factores de crecemento análogos á insulina (p. ex., IGF-1), factores de crecemento mecánicos (MGF);
3. Gonadotropina coriónica (hCG) e hormona luteinizante (LH), prohibidas só para homes;
4. Insulinas;
5. Corticotrofinas;

e outras substancias con estrutura química ou efectos biolóxicos similares.

A menos que o deportista poida demostrar que a concentración se debeu a unha condición fisiolóxica ou patolóxica, considerarase que unha mostra contén unha substancia prohibida (tal e como figuran máis arriba) cando a concentración da substancia prohibida, ou dos seus metabolitos e/ou índices ou marcadores pertinentes, na mostra do deportista supere os valores que se atopan normalmente no organismo humano de forma que sexa improbable que correspondan a unha produción endóxena normal.

Se un laboratorio comunica, utilizando un método analítico fiable adicional (p. ex., IRMS), que a substancia prohibida é de orixe exóxena, considerarase que a mostra

contén a devandita substancia prohibida e que se trata dun resultado analítico adverso.

S3. Agonistas beta-2.

Están prohibidos todos os agonistas beta-2 incluídos os seus isómeros D- e L-.

En consecuencia, o formoterol, o salbutamol, o salmeterol e a terbutalina, de se administraren por inhalación, requiren unha autorización de uso terapéutico de acordo co disposto na respectiva sección da Norma internacional para as autorizacións de uso terapéutico.

A pesar da concesión dunha autorización de uso terapéutico, unha concentración de salbutamol (libre máis glicurónido) maior de 1000 ng/ml considerárase resultado analítico adverso a menos que o deportista demostre que o resultado anormal foi consecuencia dunha dose terapéutica de salbutamol inhalado.

S4. Antagonistas e moduladores de hormonas.

Están prohibidas as seguintes clases:

1. Inhibidores da aromatasas, que inclúen pero non se limitan a: anastrozol, letrozol, aminoglutetimida, exemestano, formestano, testolactona.
2. Moduladores selectivos dos receptores de estróxeno (SERM), que inclúen pero non se limitan a: raloxifeno, tamoxifeno, toremifeno.
3. Outras substancias antiestroxénicas, que inclúen pero non se limitan a: clomifeno, ciclofenil, fulvestrant.
4. Axentes que modifican a(s) función(s) da miostatina, que inclúen pero non se limitan a: inhibidores da miostatina.

S5. Diuréticos e outros axentes enmascarantes.

Os axentes enmascarantes están prohibidos. Estes inclúen: diuréticos*, probenecida, expansores do plasma (p. ex., administración intravenosa de albumina, dextrano, hidroxietilalmidón e manitol) e outras substancias con efectos biolóxicos similares.

Entre os diuréticos cóntanse: acetazolamida, ácido etacrínico, amiloride, bumetanida, canrenona, clortalidona, espironolactona, furosemida, indapamida, metolazona, tiazidas (p. ex., bendroflumetiazida, clorotiazida, hidroclorotiazida), triamtereno, e outras substancias con estrutura química ou efectos biolóxicos similares (coa excepción da drosperinona e a dorzolamida e brinzolamida por vía tópica, que non están prohibidas).

*Unha autorización de uso terapéutico non é válida se a urina dun deportista contén un diurético xunto con niveis limiares ou sublimiares dunha ou varias substancias prohibidas.

Métodos prohibidos:

M1. Aumento da transferencia de oxíxeno.

Prohíbese o seguinte:

1. Dopaxe sanguínea, incluído o uso de sangue autólogo, homólogo ou heterólogo ou de produtos de hemacias de calquera orixe.
2. Mellora artificial da captación, o transporte ou a transferencia de oxíxeno, que inclúe pero non se limita a: produtos químicos perfluorados, efaproxiral (RSR13) e

Os produtos de hemoglobinas modificadas (p. ex., produtos baseados en substitutos da hemoglobina ou en produtos de hemoglobina microencapsulada).

M2. Manipulación química e física.

1. Prohíbese a manipulación, ou o intento de manipulación, co fin de alterar a integridade e validez das mostras tomadas durante os controis antidopaxe. Esta categoría inclúe, pero non se limita a, a cateterización e a substitución e/ou alteración da urina.

2. Prohíbense as perfusións intravenosas, agás na xestión de procedementos cirúrxicos, urxencias médicas ou investigacións clínicas.

M3. Dopaxe xenética.

A transferencia de células ou elementos xenéticos ou o uso de células, elementos xenéticos ou axentes farmacolóxicos para modular a expresión dos xenes endóxenos capaces de mellorar o rendemento deportivo, está prohibida.

Os agonistas do receptor activado por proliferadores de peroxisomas δ (PPAR δ) (p.ex. GW 1516) e os agonistas do eixe PPAR δ -proteína quinasa activada pola AMP (AMPK) (p.ex. AICAR) están prohibidos.

Substancias e métodos prohibidos en competición

Ademais das categorías da S1 á S5 e da M1 á M3 que se definiron anteriormente, prohíbense as seguintes categorías en competición:

Substancias prohibidas:

S6. Estimulantes: todos os estimulantes [incluídos os seus isómeros ópticos (D-e L-) cando corresponda] están prohibidos, coa excepción dos derivados de imidazol de uso tópico e os estimulantes incluídos no programa de seguimento 2009 *.

Entre os estimulantes inclúense:

a) Estimulantes non específicos:

Adrafinil, amifenazol, anfepramona, anfetamina, anfetaminil, benzfetamina, benzilpiperazina, bromantán, clobenzorex, cocaína, cropropamida, crotetamida, dimetilanfetamina, etilanfetamina, famprofazona, fencamina, fendimetrazina, fenetilina, 4-fenilpiracetam (carfedón), fenfluramina, fenmetrazina, fenproporex, fentermina, furfenorex, mefenorex, mefentermina, mesocarb, metanfetamina (D-), metilendioxianfetamina, metilendioximetanfetamina, pmetilanfetamina, modafinil, norfenfluramina, prolintano.

Calquera estimulante non incluído expresamente nesta listaxe ten a consideración de substancia específica.

b) Estimulantes específicos (exemplos):

Adrenalina**, catina***, efedrina****, estricnina, etamiván, etilefrina, fenbutrazato, fencamfamina, fenprometamina, heptaminol, isometepteno, levometanfetamina, meclofenoxato, metilefedrina****, metilfenidato, niquetamida, norfenefrina, octopamina, oxilofrina, parahidroxianfetamina, pemolina, pentetrazol, propilhexedrina, selexilina, sibutramina, tuaminoheptano, e outras substancias con estrutura química ou efectos biolóxicos similares.

*As seguintes substancias incluídas no programa de seguimento 2009 (bupropión, cafeína, fenilefrina, fenilpropanolamina, piperadol, pseudoefedrina, sinefrina) non se consideran substancias prohibidas.

** Non se prohíbe a adrenalina asociada con axentes de anestesia local ou por administración local (p. ex., nasal, oftalmolóxica).

*** Prohíbese a catina cando a súa concentración en urina supere os 5 microgramos por mililitro.

**** Prohíbense tanto a efedrina como a metilefedrina cando a súa concentración en urina supere os 10 microgramos por mililitro.

S7. Analxésicos narcóticos: están prohibidos os seguintes narcóticos: buprenorfina, dextromoramida, diamorfina (heroína), fentanil e os seus derivados, hidromorfona, metadona, morfina, oxycodona, oximorfona, pentazocina, petidina.

S8. Cannabinoides: o cannabis e os seus derivados (p. ex., haxix, marihuana) están prohibidos.

S9. Glicocorticoesteroides: están prohibidos todos os glicocorticoesteroides que se administren por vía oral, intravenosa, intramuscular ou rectal.

De acordo coa Norma internacional para as autorizacións de uso terapéutico, o deportista debe realizar unha declaración de uso para os glicocorticosteroides que se administren por vía intraarticular, periarticular, peritendinosa, peridural, intradérmica e por inhalación, salvo o disposto no parágrafo seguinte.

Os preparados de uso tópico que se utilicen para desordes óticas, bucais, dermatolóxicas (incluíndo iontoforese/fonoforese), xenxivais, nasais, oftalmolóxicas e perianais non están prohibidos e non requiren ningún tipo de autorización de uso terapéutico, nin declaración de uso.

Substancias prohibidas en certos deportes:

P1. Alcohol: o alcohol (etanol) só está prohibido en competición nos seguintes deportes. A detección realizarase por análise do alento e/ou do sangue. O limiar de violación de norma antidopaxe (valor hematolóxico) é de 0,1g/l.

Aeronáutica (FAI).
Automobilismo (FIA).
Birlos (birlos CPI).
Birlos: nove birlos e dez birlos (FIQ).
Karate (WKF)).
Motociclismo (FIM).
Motonáutica (UIM).
Pentatlón moderno (UIPM) en disciplinas con tiro.
Tiro con arco (FITA, CPI).

P2. Betabloqueantes: a menos que se especifique o contrario, os betabloqueantes só están prohibidos en competición nos seguintes deportes:

Aeronáutica (FAI).
Automobilismo (FIA).
Billar (WCBS).
Bobsleigh (FIBT).
Birlos (CMSB, birlos CPI).
Bridge (FMB).
Curling (WCF).

Esquí/snowboard (FIS) en saltos, estilo libre de acrobacias e *halfpipe* e *halfpipe* e *big air* de snowboard.

Ximnasia (FIG).
Golf (IGC).
Loita (FILA).
Motociclismo (FIM).
Motonáutica (UIM).
Pentatlón moderno (UIPM) en disciplinas con tiro.
Birlos: nove birlos e dez birlos (FIQ).
Tiro (ISSF, CPI) (prohibidos tamén fóra de competición).
Tiro con arco (FITA, CPI) (prohibidos tamén fóra de competición).
Vela (ISAF) só para os temoneiros de *match-race*.

Os betabloqueantes inclúen, pero non se limitan a: acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.